

ОБУЧЕНИЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПО ФАРМАЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2011-2012 ГОДИНА: АНАЛИЗ И ИЗВОДИ

И. Пашалиева, Л. Дечева, Е. Станчева, М. Иванова, Зл. Стоянов

Key words: pharmacy tuition, physiology, marks, motivation

УВОД

Подготовката на студентите-фармацевти по физиология е от огромно значение за по-нататъшното им обучение. Учебната 2011-2012 г. е втората, през която в УНС по физиология се обучаваха студенти по фармация. Макар и кратък, този период ни даде повод да обобщим нашите наблюдения и да направим някои изводи, с оглед подобряване на бъдещата ни работа.

ЦЕЛ

Целта на проучването е да се изследват мотивацията и нагласите на студентите при подготовката им по физиология, оценката им за получените знания, както и приложението им в цялостното обучение по фармация.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Обучението по физиология на студентите по фармация се състои от лекционен курс и практически упражнения през зимния семестър на II курс. Хорариумът е формиран според нормативните изисквания (ЕДИ). По време на семестъра се провежда текущ контрол, който

*Катедра по физиология и патофизиология
УНС по физиология*

Медицински университет

“Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна

Tuition in physiology of students of pharmacy in the period 2011-2012: analysis and conclusions

*I. Pashalieva, L. Decheva,
E. Stancheva, M. Ivanova, Zl. Stoyanov*

Physiology is a basic discipline in the exam preparation of pharmacy student. The aim of this study is to research the pharmacy students motivation and their attitudes towards the education in physiology. Thirty-six students have participated in a specially devised survey. The survey inquires about: the social and demographic background – gender, age, academic year, citizenship (Bulgarian or foreign), and the form of tuition (state-paid or privately funded); marks in the examination in physiology; subjective assessment of the acquired knowledge. The results shows that the acquired knowledge of physiology is irreplaceable in the academic preparation of pharmacy students. They also seek further information from lecturers, supplementary literature and Internet-based sources. These attitude is manifested among both Bulgarian and foreign students as well as among the different forms of tuition. Analysis of this type is conducted for the first time. The acquired data will serve as basis for future research regarding the problem.

включва четири теста. Обучението завършва с полагане на семестриален изпит на зимна сесия във II курс. Изпитът се състои от два компонента – входящ тест и теоретичен изпит, според изготвени предварително конспекти. 36 (от общо 52) студенти от втори курс попъл-

ниха анонимно и на доброволен принцип разработена от нас за целта анкета. Анкетната карта включва 2 основни групи въпроси: 1. за преценка на нивото и обема на получените от студентите знания, източници за подготовка, роля на знанията по физиология за цялостното обучение по фармация; 2. за разпределението на анкетираните по пол, възраст, националност (български и чуждестранни студенти), форма на обучение (по държавна поръчка и платено обучение). Като обективен критерий в проучването използвахме данни от изпитните протоколи с оценките от изпита по физиология на студентите по фармация, положен след приключване на зимния семестър на учебната 2011-2012 г. От анкетираните 36 студенти по фармация 3 са мъже (8%), а 33 са жени (92%)., 28 (78%) са български, а 8 (22%) са чуждестранни студенти.

Студентите по фармация се обучават в две основни форми – по държавна поръчка и платено обучение (самофинансиране). От анкетираните студенти 24 (67%) се обучават по държавна поръчка, а 12 (33%) са платено обучение (самофинансиране).

РЕЗУЛТАТИ

Анализът на получените от анкетата данни за самооценката на анкетираните за нивото, обема и ролята на знанията по физиология за цялостното обучение по фармация показва, че 29 (81%) определят тези знания като достатъчни по обем и на добро ниво, 7 (19%) не могат да преценят; 28 (78%) оценяват високо ролята им в цялостния курс на обучение, 6 (17%) дават ниска оценка на тази роля, а 2 (5%) не могат да преценят.

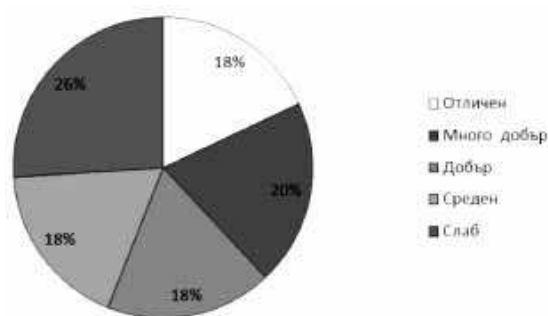
Стремеж към трайни знания и висок успех заявяват съответно 32 студенти (89%) и 25 (69%), липса на такъв се наблюдава съответно при 1 (3%) и 5 (14%), а без значение това е съответно за 3 (8%) и 6 (17%).

За получаване на допълнителна информация 29 (81%) студенти се обръщат към преподавател, а 7 (19%) не се нуж-

даят от такава помощ, 17 (47%) правят справка в интернет или търсят допълнителна литература в библиотека, а 19 (53%) не разчитат на тези източници.

Между възможността за дискусия на упражненията и информацията, поднесена предимно от преподавателя, 23 (63%) от студентите избират първата възможност.

Желание за по-голям брой упражнения и по-малък брой лекции заявяват 20 (56%) от студентите, 10 (28%) предпочитат обратното съотношение, за 6 (17%) това е без значение.

Фиг. 1. Разпределение на получените оценки

В изпълнението на групови задачи, изискващи колективни усилия биха се включили 16 (45%) от студентите, 13 (36%) предпочитат индивидуални задачи, а за 7 (19%) това е без значение.

По отношение на текущия контрол 22 (61%) студенти посочват като желан по-малък брой писмени работи, а 14 (39%) – обратно, по-голям брой писмени работи през семестъра.

Разпределението на получените оценки на изпита по физиология е представено на фиг. 1. Средният успех на анкетираните от изпита по физиология според данните от изпитните протоколи е Добър 3.86.

ОБСЪЖДАНЕ

Използваната в проучването анкетна карта беше разработена съобразно по-

ставените цели за анализ на определени аспекти от обучението по физиология на студенти по фармация. Използвахме опита на други автори и нашия опит в такива изследвания със студенти по дентална медицина (1,2).

Анкетираните студенти участваха с желание в направеното проучване, отчитайки необходимостта от задълбочена подготовка по време на обучението с оглед бъдещата си успешна реализация.

Нагласите и мотивацията на студентите за получаване на добра подготовка по физиология не се влияят от пол, националност (български, чуждестранни студенти) и форма на обучение (държавна поръчка/платено обучение).

Студентите по фармация определят като необходими знанията по физиология и оценяват мястото им в цялостното обучение по фармация.

Наблюдава се стремеж към добра подготовка и трайни знания. Студентите отчитат нуждата от допълнителна информация по някои въпроси и полагат усилия за набавянето ѝ от различни източници – преподаватели, допълнителна литература, интернет. Прави впечатление, че студентите предпочитат преподавателя като източник на допълнителна научна информация, в сравнение с литературата. Това говори за изградено доверие, академични взаимоотношения и добро взаимодействие на студенти и преподаватели в хода на учебната година.

По време на семестъра, в който се обучават по физиология, студентите по фармация участваха в четири семинара по важни теми от учебния материал. Предпочитанията им са за работа в екип, за разпределяне на задачите в сравнение с изпълнение на индивидуално поставени такива. Участието в дискусия се оказва привлекателна форма за студентите. То дава възможност за изява, за проява на инициатива, стимулира търсенето, по-нататъшната заинтересованост от предмета в процеса на обсъждане (3).

Средният успех от изпита по физиология на януарската изпитна сесия – Добър 3.86, в сравнение с предходната, 2010-2011 учебна година (Добър 3.76), показва тенденция към повишение.

ИЗВОДИ

1. Студентите оценяват получените знания по физиология като достатъчни по обем и на високо ниво, разбират значението им за по-нататъшното обучение по фармация и се стремят към постигане на трайни знания и висок успех.
2. Прави впечатление, че студентите предпочитат преподавателя като източник на допълнителна научна информация. Приемаме, че до голяма степен това се дължи на изградено доверие и добри академични взаимоотношения между студенти и преподаватели през учебната година.
3. Студентите заявяват желание да дискутират по време на учебните занятия, но разчитат и на информацията, поднесена от преподавателя, като приблизително половината от анкетираните посочват като желани и двете възможности.
4. Повече от половината от анкетираните желаят по-голям брой упражнения и по-малък брой лекции. Именно такова съотношение е предварително заложено в учебната програма за фармацевти, приета в УНС по физиология.
5. По-голям брой студенти желаят броят на писмените работи през семестъра да бъде по-малък.
6. Студентите-фармацевти показват готовност за екипна работа, като предпочитат групови задачи, изискващи колективни усилия, в сравнение със самостоятелната работа.
7. Готовността, с която студентите се отзоваха на направената анкета е индикатор за желанието им да изразят собственото си мнение по различни

въпроси от обучението по физиология. Наличието на „обратна връзка“ в този двустранен процес съдейства за повишаване качеството на обучението, а по-нататък и за изграждането им като добри професионалисти.

Този първи анализ на някои аспекти от обучението по физиология на студенти по фармация от II курс може да послужи като основа за бъдещи проучвания и сравнения и да даде възможност да се направят по-детайлни изводи и препоръки с оглед подобряване и оптимизиране на нашата съвместна работа.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бутенко И. *Что привлекает студентов в учебном процессе? Альма Матер (ВВШ), 2000, 1:21-25.*
2. Дечева Л., И. Пашалиева, М. Георгиева, Зл. Стоянов. *Обучение по физиология на студентите по дентална медицина за периода 2006-2011 година: анализ и първи изводи. Известия на Съюза на учените – Варна 2011; т. XVI, 2:53-56.*
3. Рибегин И., Ал. Клочков, Т. Пеев и др. *Анализ на изпитните оценки по протетична стоматология, 2002-2005. Зъболекарски преглед 2007; 89:49-54.*

Адрес за кореспонденция:

д-р И. Пашалиева
Катедра по физиология и
патофизиология
Медицински университет
„Проф. д-р Параскев Стоянов“
ул. „Марин Дринов“ 55
9002 Варна
e-mail: ipashalieva@abv.bg